

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

Професионален пенсионен фонд “Съгласие”

31 декември 2012 г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До: Управляващите
Професионален пенсионен фонд „Съгласие“
Гр. София

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на **Професионален пенсионен фонд „Съгласие“**, включващ, отчет за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември 2012 г., отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът

взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на Фонда, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на Фонда. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на **Професионален пенсионен фонд „Съгласие“** към 31 декември 2012 г., както и за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство.

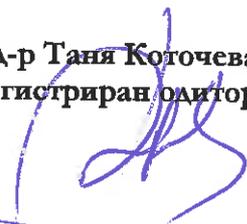
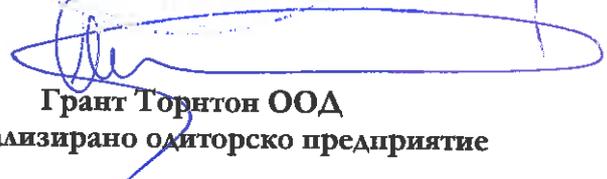
Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен доклад за дейността към 31 декември 2012 г.

Ние прегледахме годишния доклад за дейността към 31 декември 2012 г. на **Професионален пенсионен фонд „Съгласие“**, който не е част от финансовия отчет. Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа във финансовия отчет към 31 декември 2012 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността се носи от ръководството.

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор

д-р Тания Кочочева
Регистриран одитор

Грант Торнтон ООД
Специализирано одиторско предприятие

26 март 2013 г.
Гр. София

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за нетните активи в наличност за доходи	1
Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи	2
Отчет за паричните потоци	3
Пояснения към финансовия отчет	4-39

ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД "СЪГЛАСИЕ"
ПРЕЗ 2012 ГОД.

Към 31.12.2012 год. броят на участниците в ППФ "Съгласие" (Фонда) е 38 112, като лицата с подадени и потвърдени от НАП заявления или служебно разпределени, по партидите на които не са постъпили вноски са 921. От общия брой на осигурените лица във Фонда 2 534 са работещи при условията на I категория труд и 35 578 са работещи при условията на II категория труд.

Изменението на броя на осигурените лица за последните пет години е, както следва:

2008г.	2009г.	2010г.	2011г.	2012г.	Изм. 2012/2011бр.	Изм. 2012/2011 %	Отн.изм. 2012/2008 %
36 224	35 702	34 555	36 066	38 112	+2 046	+5.67%	+5.21%

Общият брой на лицата с новоприети заявления и служебно разпределени, постъпили във Фонда през 2012 год. е 3 042 души, от които 1 479 са лица, избрали да се осигуряват във Фонда, а 1 563 са служебно разпределени. През отчетната година 771 лица са се прехвърлили във Фонда, като същевременно 976 лица са се прехвърлили от него към други професионални пенсионни фондове, 81 са починали, 115 са изтеглили средствата си по чл.172 от КСО, а на 595 души са преведени средствата в НОИ.

Постъпленията от осигурителни вноски*във Фонда през 2012 г. възлизат на 12 235 хил. лв или с 8.45% повече в сравнение с предходната година. Средният размер на месечните постъпления от осигурителни вноски на едно осигурено лице през отчетната година е 87.06 лв (при 84.13 лв за 2011 г.)**

Общият размер на прехвърлените средства от професионални фондове, управлявани от други пенсионноосигурителни дружества във Фонда, е 3 259 хил.лв при 3 434 хил.лв за 2011 г. (или с 5.10%

* Забележка. В постъпленията от осигурителни вноски не са включени постъпилите от НАП 6 хил.лв, представляващи лихви от депозит по несвоевременно преведени от НАП суми по ДЗПО.

**Среден размер на месечните постъпления от осигурителни вноски на броя на осигурените лица, за които са правени вноски през съответния месец.

по-малко в сравнение с предходната година). Преведените средства към управлявани от други пенсионноосигурителни дружества професионални фондове на прехвърлени лица са 2 866 хил.лв, което е с над 30% по-малко от равнището им през 2011 год. (4 097 х.лв).

През 2012 г. към Националния осигурителен институт са преведени общо 901 хил.лв, представляващи натрупани средства по партидите на лица, упражнили правото си на пенсиониране по § 4 от ПЗР на КСО. От Фонда са изплатени 171 хил.лв на наследници на осигурени лица и 288 хил.лв еднократно на осигурени лица.

Средният размер на осигурителната вноска за 2012 г. е 32.48 лв, което представлява намаление с 29.22% спрямо предходната година. По категории труд средният за отчетния период размер на вноската към 31.12.2012 год. е I категория труд – 65.77 лв и за II категория труд – 31.02 лв. Средният размер на натрупаните средства на едно осигурено лице в ППФ "Съгласие" нараства от 2372.23 лв към 31.12.2011 год. на 2 648.23 лв в края на отчетната година, което е увеличение с 3.61%.

През 2012 год. балансовите активи на ППФ „Съгласие“ възлизат на 94 581 хил. лв при 77 872 хил.лв. лв в края на 2011 год., което е нарастване с 16 709 хил.лв или с 21.46%. Нетните активи на фонда възлизат в края на 2012 год. на 94 420 хил. лв.

Изменението на размера на нетните активи на Фонда за периода 2008-2012 год. е, както следва:

2008 г. хил.лв	2009 г. хил.лв	2010 г. хил.лв	2011 г. хил.лв	2012 г. хил.лв	Изм. 2012/2011 г. хил.лв	Изм. 2012/2011 г. в %	Изм. 2012/2008 г. в %
65 528	77 238	85 729	77 776	94 420	+16 644	+21.40%	+44.09%

Изменението на пазарния дял на Фонда по размер на нетните активи и броя на осигурените лица за периода 2008-2012 год. е видно от следващата таблица:

Пазарен дял в %	2008 г.	2009г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	Изм. 2012/2011 в %	Изм. 2012/2008 в %
по размер на нетните активи	17.84	17.19	16.57	16.51	16.60	+0.54	-6.95
по брой на осигурените лица	16.37	15.73	14.75	14.58	14.87	+1.99	-9.16

От Фонда са изплатени такси и удържки към Компанията в общ размер 1 475 хил. лв в т.ч.: удържки от осигурителните вноски – 612 хил. лв; инвестиционна такса – 854 хил. лв и такса прехвърляне – 9 хил. лв. В структурата на приходите на Компанията от Фонда най-голям абсолютен и относителен размер има инвестиционната такса.

Средствата на ППФ „Съгласие“ се инвестират при спазване на принципите надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация. Те се инвестират в разрешените от КСО инструменти, при спазване на предвидените инвестиционни ограничения и забрани. Обемът и структурата на инвестиционния портфейл на Фонда по видове инвестиционни инструменти към края на отчетната година са представени в следващата таблица.

№ по ред	Видове инструменти	Балансова стойност(в хил. лв)		Относително участие в общите активи(в %)	
		31.12.2011 год.	31.12.2012 год.	31.12.2011 год.	31.12.2012 год.
I.	Инвестиции общо, в т.ч.	69 947	89 846	89.82	94.99
1.	Финансови активи, издадени в Р.България	43 060	52 008	55.30	54.99
1.1.	Дялови ценни книжа	26 214	30 659	33.66	32.42
1.2.	Дългови ценни книжа	16 846	21 349	21.64	22.57
2.	Чуждестранни финансови активи	14 780	22 144	18.98	23.41
2.1.	Дялови ценни книжа	666	1 989	0.85	2.10
2.2.	Дългови ценни книжа	14 114	20 155	18.13	21.31
3.	Банкови депозити	8 002	11 589	11.44	12.25
4.	Инвестиционни имоти	4 105	4 105	5.87	4.34
II.	Парични средства	6 464	152	8.30	0.16
III.	Краткосрочни вземания	1 461	4 583	1.88	4.85
	Балансови активи общо	77 872	94 581	100.00	100.00

Основните цели на провежданата от Компанията инвестиционна политика в управлението на професионален пенсионен фонд е запазване и реално нарастване на натрупаните средства в индивидуалните партиди на лицата при поемане на умерено висок риск в дългосрочен план.

При инвестирането на средствата на ППФ „Съгласие“ се прави анализ и оценка на пазарния риск, свързан с инвестиции в акции, облигации и инвестиционни имоти, като се съблюдават процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на Фонда. При инвестиции в банкови депозити и ценни книжа се взема под внимание кредитния рейтинг съответно на банката или емитента.

Прилаганата активна инвестиционна политика и благоприятното развитие на търговията на капиталовите пазари през 2012 год. доведе до реализирането на положителна възвръщаемост от управлението на активите. Развитието на пазарната конюнктура и предпазливостта при вземането на решения позволи нивата на риск да бъдат поддържани в разумни граници. Стандартното отклонение за портфейла на ППФ Съгласие за 2012 год. е 3.42% - една от най-ниските стойности за последните десет години, а коефициентът на Шарп, като измерител на рисково-претеглената доходност е 2.01. Независимо от тези резултати, вероятността за нови корекции на цените на финансовите инструменти е сравнително

висока, имайки предвид, че финансовата криза и проблемите, които я предизвикаха все още не са намерили дългосрочно решение.

Вземанията на ППФ „Съгласие“ по главница и лихви от облигационната емисия на Хлебни изделия АД с общ размер 153 055.77 лв бяха обезценени с оглед спазване на принципа за предпазливост и вярното и точно отразяване на състоянието на активите на Фонда на база срока на просрочие и очакванията на Ръководството за получаване на дължимите плащания в обозримо бъдеще.

Постигнатата доходност на ППФ „Съгласие“ за 2012 год. е 7.12% при 2.33% за 2011 г. , а за периода 30.12.2010-29.12.2012 г. (на годишна база) тя е 4.70%.

През 2012 г. постигнатата доходност от управлението на активите на ППФ „Съгласие“ не е надхвърляла максималното ниво и не е спадала под минималната граница, определени при условията на чл.193, ал.7 от КСО. Във формирания във Фонда резерв не са постъпвали средства и от него не са изплащани средства. Във фонда не са постъпвали средства и от формирания в Компанията резерв за гарантиране на минималната доходност.

Милен Марков

Главен изпълнителен директор

Иванка Данева

Изпълнителен директор

Анатолий Величков

Изпълнителен директор

15 март 2013 г.

Гр. София

Отчет за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември

	Пояснение	2012 '000 лв	2011 '000 лв
Активи			
Инвестиционни имоти	6	4 105	4 105
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	7	85 741	65 842
Вземания	8	4 583	1 461
Парични средства	9	152	6 464
Общо активи		94 581	77 872
Пасиви			
Задължения към осигурени лица		2	2
Задължения към свързани лица	14.2	79	94
Задължения по репо сделки	10	80	-
Общо пасиви		161	96
Нетни активи в наличност за доходи	11	94 420	77 776

Съставил: _____
 /Татяна Петрова/

Главен изпълнителен директор: _____
 /Милен Марков/

Дата: 15 март 2013 г.

Изпълнителен директор: _____
 /Иванка Данева/

Заверил съгласно одиторски доклад от 26 март 2013 г.

_____
 /д-р Мариана Михайлова/

_____
 /д-р Тая Коточева/

Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2012 '000 лв	2011 '000 лв
Печалби от финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	12	6 857	3 162
Загуба от инвестиционни имоти	6	(12)	(11)
Печалба от инвестиране на средствата на фонда		6 845	3 151
Вноски за осигурени лица	11.1	12 241	11 284
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	11.1	3 259	3 434
Увеличения, свързани с осигурителни вноски		15 500	14 718
Изплатени суми по осигурителни договори	11.1	(1 360)	(20 388)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове	11.1	(2 866)	(4 097)
Прехвърлени суми към държавния бюджет	11.1		(1)
Удръжки и такси за ПОК	13	(1 475)	(1 336)
Намаления, свързани с осигурителни вноски		(5 701)	(25 822)
Увеличение/(намаление), нетно		16 644	(7 953)
Нетни активи в наличност в началото на периода		77 776	85 729
Нетни активи в наличност в края на периода	11	94 420	77 776

Съставил: _____
 /Татяна Петрова/

Главен изпълнителен директор: _____
 /Милен Марков/

Дата: 15 март 2013 г.

Изпълнителен директор: _____
 /Иванка Данева/

Заверил съгласно одиторски доклад от 26 март 2013 г.

_____
 /д-р Мариана Михайлова/

_____
 /д-р Тая Коточева/

Поясненията към финансовия отчет от стр. 4 до стр. 39 представляват неразделна част от него.

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2012 '000 лв	2011 '000 лв
Оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица	11.1	12 343	11 179
Плащания, свързани с осигурени лица	11.1	(1 360)	(20 389)
Платени такси на ПОК	14.1	(1 490)	(1 314)
Постъпления от други пенсионни фондове	11.1	1 808	1 095
Други плащания от/ към ПОК	14.1	1	1
Плащания към други пенсионни фондове	11.1	(1 415)	(1 758)
Други парични потоци от основна дейност		(2)	(2)
Паричен поток от оперативна дейност		9 885	(11 188)
Инвестиционна дейност			
Получени лихви и дивиденди		3 521	3 112
Придобиване на инвестиции		(39 487)	(48 226)
Постъпления от сделки с чуждестранна валута		507	554
Плащания по сделки с чуждестранна валута		(472)	(525)
Постъпления от продажба на инвестиции		17 594	59 222
Плащания, свързани с инвестиционни имоти	6	(23)	(23)
Постъпления, свързани с инвестиционни имоти	6	12	13
Паричен поток от инвестиционна дейност		(18 348)	14 127
Нетно увеличение/(намаление) на парични средства и еквиваленти		(8 463)	2 939
Парични средства и еквиваленти в началото на периода		9 465	6 526
Парични средства и еквиваленти в края на периода	9	1 002	9 465

Съставил: _____
 /Татяна Петрова/

Главен изпълнителен директор: _____
 /Милен Марков/

Дата: 15 март 2013 г.

Изпълнителен директор: _____
 /Иванка Данева/

Заверил съгласно одиторски доклад от 26 март 2013 г.

_____
 /А-р Мариана Михайлова/

_____
 /А-р Тая Коточева/

Поясненията към финансовия отчет от стр. 4 до стр. 39 представляват неразделна част от него.

Пояснения към финансовия отчет

1 **Обща информация**

Професионален пенсионен фонд "Съгласие" (ППФ "Съгласие" или Фонда) е вписан в Регистъра за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване по ф. д. 14061/2000 г. при Софийски градски съд.

Фондът е отделно юридическо лице, което се представява при взаимоотношенията си с трети лица от Пенсионно осигурителна компания "Съгласие" АД (ПОК).

С решение №339-ППФ/25.08.2003 г Комисията за финансов надзор е дала на ПОК "Съгласие" разрешение за управление на ППФ "Съгласие".

ПОК „Съгласие“ е с едностепенна система на управление. Съветът на директорите е в състав:

- Милен Георгиев Марков – Председател на Съвета на директорите и Главен изпълнителен директор
- Камен Иванов Колев – член на Съвета на директорите
- Иванка Данева Гайдаржиева – член на Съвета на директорите и изпълнителен директор
- Анатолий Методиев Величков - член на Съвета на директорите и изпълнителен директор
- Галина Стефанова Тодорова - член на Съвета на директорите
- Олег Тодоров Чулев - член на Съвета на директорите

Фондът е създаден за неопределен срок.

Фондът не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на Дружеството, което го управлява и представява.

Фондът няма служители.

2 **Осигурителни и пенсионни договори**

Осигуряването се осъществява на базата на дефинирани осигурителни вноски, които са изцяло за сметка на осигурителите. Осигуряването в ППФ е задължително за лица, които работят в условията на I и II категория труд. Размерът им се определя в Кодекса за социалното осигуряване(КСО) като процент от осигурителния доход. За 2012 г. те са: 7 на сто – за лицата, работещи при условията на I категория труд и 12 на сто – за лицата, работещи при условията на II категория труд.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е за срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране. Професионалната пенсия за ранно пенсиониране се получава до момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа от КСО.

Покритите рискове са старост и смърт.

Осигуряването в ППФ се извършва въз основа на договор, сключен между Дружеството и осигурените лица за участие във фонда – при избор на професионален пенсионен фонд от осигуреното лице, както и в резултат на служебно разпределение, осъществено по начин и ред, определени от Националната агенция за приходите и Комисията за финансов надзор.

Осигурителните договори са безсрочни.

Осигурените лица в професионален пенсионен фонд имат право на срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране. Професионалната пенсия за ранно пенсиониране се получава до момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа от КСО.

Осигурените във Фонда лица имат право на :

- срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране за работещите при условията на I и II категория труд съобразно категорията труд.
- еднократно изплащане до 50% от средствата натрупани по индивидуална партида сума при пожизнено загубена работоспособност над 70.99 на сто.
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаната по индивидуалната партида сума на наследници на починал осигурен или на пенсионер;

Размерът на професионалната пенсия за ранно пенсиониране се изчислява на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- срока на получаване ;
- техническия лихвен процент, одобрен от зам. председателя на Комисията за финансов надзор.

При придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част Първа на КСО преди изтичане на срока, за който е отпусната професионалната пенсия, с последната пенсия на осигуреното лице се изплаща и остатъкът от средствата в индивидуалната осигурителна партида.

Договорът за осигуряване в Компанията задължително се прекратява в следните случаи:

- при смърт на осигурения ;
- при изтегляне или прехвърляне на цялата натрупана сума по неговата индивидуална партида;
- при подписване на действителен договор за осигуряване в професионален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, който е сключен след получаване съгласие от Компанията за промяна на участието на осигуреното лице.

Доходността от инвестирането на активите на Професионален пенсионен фонд „Съгласие“ за периода 30.12.2010г. - 30.12.2012 г. е 4.70% на годишна база (по данни на КФН).

Основни данни за ППФ "Съгласие" за 2012 г.	'000 лв
Постъпили вноски през периода	12 235
Удържани такси и удържки	1 475
Доход за разпределение, в т.ч. За осигурените лица	6 845
Нетни активи в наличност за доходи, в т.ч. На осигурени лица	94 420
	93 673
Резерв за минимална доходност	747
Задължения към осигурените лица, в т.ч. Дългосрочни	93 675
	93 673
Краткосрочни	2

3 Основа за изготвяне на финансовите отчети

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.), включително сравнителната информация за 2010 г., освен ако не е посочено друго.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда ръководството очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, за да продължи дейността си в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

4 Промени в счетоводната политика

4.1 Общи положения

Фондът прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Фонда и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2012 г.:

От 1 януари 2012 г. Фондът е приложил **МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване” – описване** – в сила от 1 юли 2011 г., приет от ЕС на 23 ноември 2011 г. Изменението на МСФО 7 води до по-голяма прозрачност при отчитането на сделки с прехвърляне на финансови инструменти и улеснява разбирането на ползвателите на финансовите отчети относно излагането на рискове при прехвърляне на финансови активи и ефекта от тях върху финансовото състояние на Фонда, особено в случай на секюритизиране на финансови активи.

Няма съществен ефект върху дейността и оповестяването на Фонда от прилагането на изменението на МСФО 7.

4.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2012 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда:

МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ – нетиране на финансови активи и финансови пасиви – в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 13 декември 2012 г.

Новите оповестявания са свързани с количествена информация относно признати финансови инструменти, нетирани в отчета за финансово състояние, както и онези финансови инструменти, за които има споразумение за нетиране независимо от това дали те са нетирани.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2015 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 9 представлява първата част от проекта на Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“.

Той заменя четирите категории финансови активи при тяхното оценяване в МСС 39 с класификация на базата на един единствен принцип. МСФО 9 изисква всички финансови активи да се оценяват или по амортизирана стойност или по справедлива стойност.

Амортизираната стойност предоставя информация, която е полезна при вземането на решения, относно финансови активи, които се държат основно с цел получаването на парични потоци, състоящи се от плащане на главница и лихва. За всички други финансови активи включително тези, държани за търгуване, справедливата стойност представлява най-подходящата база за оценяване.

МСФО 9 премахва необходимостта от няколко метода за обезценка, като предвижда метод за обезценка само за активите, отчитани по амортизирана стойност. Допълнителни

раздели във връзка с обезценка и счетоводно отчитане на хеджиране са все още в процес на разработване. Ръководството на Дружеството не очаква измененията да бъдат приложени преди публикуването на всички раздели на стандарта и към момента не може да оцени техния цялостен ефект.

МСФО 9 изисква всички финансови активи да се оценяват или по амортизирана стойност или по справедлива стойност.

Амортизираната стойност предоставя информация, която е полезна при вземането на решения, относно финансови активи, които се държат основно с цел получаването на парични потоци, състоящи се от плащане на главница и лихва. За всички други финансови активи включително тези, държани за търгуване, справедливата стойност представлява най-подходящата база за оценяване.

МСФО 9 премахва необходимостта от няколко метода за обезценка, като предвижда метод за обезценка само за активите, отчитани по амортизирана стойност. Допълнителни раздели във връзка с обезценка и счетоводно отчитане на хеджиране са все още в процес на разработване. Ръководството на Дружеството не очаква измененията да бъдат приложени преди публикуването на всички раздели на стандарта и към момента не може да оцени техния цялостен ефект.

МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“ в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“ дефинира справедливата стойност като цена, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Стандартът уточнява, че справедливата стойност се базира на сделка, сключвана на основния пазар за активи или пасива или при липса на такъв – на пазара с най-благоприятни условия. Основният пазар е пазарът с най-голям обем и дейност за съответния актив или пасив. Ръководството в момента преглежда методологията за оценка на справедлива стойност за съответствие с новите изисквания и все още анализира ефекта от промените върху финансовия отчет.

МСС 32 „Финансови инструменти: представяне“ (изменен) в сила от 1 януари 2014, приет от ЕС на 13 декември 2012 г.

Изменението уточнява, че правото на нетиране на финансови активи и пасиви трябва да бъде в сила към момента, а не да възниква в зависимост от бъдещо събитие. То също така трябва да може да бъде упражнявано от всички страни в рамките на обичайната дейност, както и в случаи на неизпълнение, несъстоятелност или банкрут.

Изменението уточнява, че правото на нетиране на финансови активи и пасиви трябва да бъде в сила към момента, а не да възниква в зависимост от бъдещо събитие. То също така трябва да може да бъде упражнявано от всички страни в рамките на обичайната дейност, както и в случаи на неизпълнение, несъстоятелност или банкрут.

Изменението уточнява, че правото на нетиране на финансови активи и пасиви трябва да бъде в сила към момента, а не да възниква в зависимост от бъдещо събитие. То също така трябва да може да бъде упражнявано от всички страни в рамките на обичайната дейност, както и в случаи на неизпълнение, несъстоятелност или банкрут.

Изменението уточнява, че правото на нетиране на финансови активи и пасиви трябва да бъде в сила към момента, а не да възниква в зависимост от бъдещо събитие. То също така трябва да може да бъде упражнявано от всички страни в рамките на обичайната дейност, както и в случаи на неизпълнение, несъстоятелност или банкрут.

Публикувани са и следните нови стандарти и разяснения, но не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовия отчет на Фонда:

МСФО 1 "Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане" - изменения относно свръхинфлация и фиксирани дати, в сила от 1 януари 2013 г., приети от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 1 "Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане" - държавни заеми, в сила от 1 януари 2013 г., все още не са приети от ЕС

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 11 „Съвместни ангажименти“ в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия“ в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 10, 11, 12 – Преходни разпоредби, в сила от 1 януари 2013 г., все още не е приет от ЕС

МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ – друг всеобхватен доход – в сила от 1 юли 2012 г., приет от ЕС на 5 юни 2012 г.

МСС 12 „Данъци върху доходи“ – отсрочени данъци – в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСС 19 „Доходи на наети лица“ в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 5 юни 2012 г.

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (ревизиран) в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия“ (ревизиран) в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

КРМСФО 20 „Разходи за отстраняване и почистване на повърхността в производствената фаза на мините“ в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

Годишни подобрения 2011 г. в сила от 1 януари 2013 г., все още не са приети от ЕС

5 Счетоводна политика

5.1 Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

5.2 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези

сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

5.3 Отчитане по сегменти

Фондът развива дейност само в един икономически сектор поради правните ограничения и целта, за която е създаден. Поради тези причини няма да бъде показана информация за различни сегменти.

5.4 Приходи

Основните приходи на Фонда са от инвестиции, включващи преценка на ценни книжа, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, лихви от банкови влогове, депозити и лихвоносни ценни книжа, получени дивиденди.

Приходите от дивиденди се признават в печалбата или загубата в момента на възникване на правото за получаване на дивиденда.

Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисляване.

Разликите от промените в оценката на финансовите инструменти спрямо пазарната им цена, се отчитат като текущ приход или разход от преоценки на финансови активи, когато тези активи са държани за търгуване.

Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи от операции с инвестиции.

5.5 Разходи

Разходи се признават в отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи за периода, за който се отнасят.

5.6 Инвестиционни имоти

Фондът отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличение на капитала или и за двете, отколкото за:

- използване при производствена дейност или административни цели
- продажба в рамките на обичайната икономическа дейност.

Инвестиционните имоти се признават като актив във финансовия отчет на Фонда само при условие, че са изпънени следните две изисквания:

- вероятно е да бъдат получени бъдещи икономически изгоди от инвестиционните имоти
- стойността на инвестиционните имоти може надеждно да бъде оценена.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот – например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност представлява най-вероятната цена, която може да бъде получена на пазара към датата на баланса.

Инвестиционните имоти се преоценяват на тримесечна база и се включват в отчета за нетни активи в наличност за доходи по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Промени в справедливата цена на инвестиционните имоти или стойността на продажбата на инвестиционния имот се отразява на реда: „Резултат от инвестиционни имоти” в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовите отчети на Фонда, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Фондът да получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Фондът отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхната продажба. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива.

5.7 Финансови активи

Финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, включват следните категории финансови инструменти:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

При първоначално признаване на финансов актив Фондът го оценява по справедливата стойност. Разходите по сделката, които могат да бъдат отнесени директно към придобиването или издаването на финансовия актив, се отнасят към стойността на финансовия актив или пасив, с изключение на финансовите активи или пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Отписването на финансов актив се извършва, когато Фондът загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив – т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци, или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността. Тестове за обезценка се извършват към всяка дата на изготвяне на Отчет за нетните активи в наличност за доходи, за да се определи дали са налице обективни доказателства за наличието на обезценка на конкретни финансови активи или групи финансови активи.

Кредити и вземания са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Заемите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в Отчета за промени в размера на нетните активи за текущия период. Вземания на Фонда спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване. По дефиниция всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Фондът не притежава други финансови инструменти, които попадат в тази категория.

Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на такъв.

След първоначално признаване всички финансови активи по справедливата стойност в печалбата или загубата се оценяват по справедливата им стойност, с изключение на онези инструменти, за които няма пазарни котировки на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на

сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда.

Основните използвани методи за преоценка са посочени по-долу, в зависимост от типа на инструмента:

Акции и права, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на акции и права, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по

- среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден, обявена в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 1 на сто от обема на съответната емисия;
  - ако не може да се определи цена по реда на предходната разпоредба, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на най-високата цена "купува" от поръчките, които са активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки също за предходния работен ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува";
  - ако не може да се определи цена по реда на предходните две разпоредби, оценката се извършва по най-високата цена "купува" за съответните ценни книжа от поръчките, активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден;
  - Метод: Оценка на акции/дялове по чл. 176, ал. 1, т. 10 от Кодекса за социално осигуряване:
- по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД уведомява заместник – председателя за това.
  - в случаите на изчисляване и обявяване на повече от една цена за обратно изкупуване на една акция/дял в зависимост от различни условия (срока, в рамките на който е държана акцията/дяла и др.), оценката се извършва по последната определена и обявена от дружеството цена на обратно изкупуване, която съответства на условията, на които отговарят притежаваните от пенсионния фонд акции/дялове на инвестиционното дружество/ договорния фонд;
  - В случаите, когато не е достигнат законово определеният минимален размер на нетната стойност на активите на договорен фонд, последващата оценка на издадените от него дялове се извършва по последната определена и обявена до 12 часа в деня на оценката емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на договорния фонд разходи по емитирането и по обратното изкупуване на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена емисионна стойност на един дял, ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД уведомява заместник-председателя за това.
  - В случаите, когато борсова търговия не се провежда в работни за Република България дни, поради обявена последна търговска сесия за годината, за последваща оценка за работните дни до края на годината на акциите и правата, за които са налице условията описани по-горе към деня на последната търговска сесия, се приема последващата

оценка, валидна за деня, следващ деня на последната търговска сесия. Това правило не се прилага, когато на регулирания пазар не се провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни.

- При невъзможност да се приложат начините за оценка описани по-горе, последващата оценка на акции, приети за търговия на регулиран пазар се извършва по един от следните методи:
  - метод на пазарните множители на дружества аналози чрез използване на модела на пазарните множители на дружество аналог
  - метод на нетната балансова стойност на активите
  - метод на дисконтираните нетни парични потоци

Прилагането на даден метод следва да се аргументира подробно, като се обоснове методиката за изчисление на цените. Избраният метод се прилага последователно при оценката на съответната ценна книга.

Акции и/или дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми по реда на Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Последващата оценка на тези акции или дялове се извършва по:

- Последваща оценка на акции, съответно на дялове по чл.176, ал.1, т.14 от Кодекса за социално осигуряване, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПОК „СЪГЛАСИЕ” АД уведомява заместник-председателя за това.;
- В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на акциите, съответно на дяловете, последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния оповестен счетоводен баланс на колективната инвестиционна схема - която от двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на схемата. Извън тези случаи, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно - на един дял.
- Извън случаите по предходната точка, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена до 12 ч. българско време в деня на оценката нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял, ПОК „СЪГЛАСИЕ” АД уведомява заместник-председателя за това

Облигации отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 4, 6 - 8 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на тези облигации, се извършва по:

- среднопретеглена нетна цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден (ден "Т"), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Т-2", ако обемът на сключените с тези облигации сделки за деня е не по-малък от 3 на сто от обема на съответната емисия;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока нетна цена "купува" от поръчките за ценни книжа от съответната емисия, които са активни към края на търговската сесия за предходния работен ден (ден "Т"), към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Т-2", при условие че общата нетна стойност на поръчките с най-висока нетна цена "купува" е не по-ниска от 30 000 лв.
- ако не може да се приложи нито една от предходните две точки, последваща оценка на облигации се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на Фонда.

Ценни книжа отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 9 от Кодекса за социално осигуряване, които не се търгуват на регулирани пазари

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на фонда;

Издадените в чужбина от българската държава облигации, облигации по чл. 176, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар в държава членка, и ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 11, т. 12, букви "а" и "б" и т. 13, букви "а" и "б" от Кодекса за социално осигуряване

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по последна цена "купува" за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
- при невъзможност да се приложат начините за оценка по предходните две точки се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане, падеж и рейтинг или други общоприети методи, определени в правилата на Фонда.

Акции, включени в индекси на регулирани пазари на ценни книжа, приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави – членки или приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави, посочени в наредба на Комисията за Финансов Надзор (КФН)

Последващата оценка се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който те се търгуват;
- ако не може да се определи цена по предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по най-високата цена "купува", обявена за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който тези ценни книжа се търгуват;
- в случай че не може да бъдат приложени предходните две точки, последващата оценка се извършва по един от методите и моделите за оценка на акции посочени в правилата.
- последваща оценка на акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема, която инвестира само в ценни книжа и депозити по чл.176, ал.1, т.1- 9, 11, 12, 13 и 15 от КСО и чието седалище или седалището на управляващото я дружество се намира в държава – членка на Европейския съюз, или в друга държава – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство, съответно в държава, посочена в наредба на КФН, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката.

Държавните ценни книжа, издадени от българската държава и емитирани в страната

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- средна брутна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена се формира като средноаритметична от цените "купува" и "продава", за съответната емисия по котировките, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа при невъзможност да се приложи горепосочения начин за оценка се използва методът на линейна интерполация.

5.8 Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към Дружеството, управляващо Фонда.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

5.9 Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Фонда. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато Фондът получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Фондът взема под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третираат като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи. Ценни книжа, взети под наем, не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

Когато Фондът взема под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но придобива изгодите и/или рисковете и от собствеността върху тях, ценните книжа се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи.

5.10 Пари и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити до три месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

5.11 Резерв за гарантиране на минимална доходност

Професионалният пенсионен фонд създава пенсионни резерви за гарантиране на минималната доходност, когато постигнатата доходност от Фонда е с над 40 на сто по-висока от средната постигната доходност за всички професионални пенсионни фондове или превишава с 3-процентни пункта средната-което от двете числа е по-голямо, като средствата от доходността над този процент се заделят за резерв от съответния фонд. Начинът и редът за определяне на минималната доходност, за формиране и използване на резервите се уреждат с наредба на Комисията за финансов надзор.

5.12 Такси

Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване в ППФ.

Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с таксите съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране.

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на ППФ от Пенсионноосигурителното дружество (ПОК), ППФ начислява и изплаща на ПОК следните такси върху вноските, получени от осигурените лица:

- такса в размер на 5%, удържана от всяка вноска;
- 1% инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани

5.13 Данъци

Приходите на фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физически лица.

Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

5.14 Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

5.15 Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

5.16 Обезценка на финансови активи

Ръководството преценява на всяка балансова дата дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Балансовата стойност на актива се намалява или директно, или чрез корективна сметка. Сумата на загубата се признава в текущата печалба или загуба.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие

„загуба“) и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно.

Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, което е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

6. Инвестиционни имоти

Балаансова стойност към 1 януари 2011	‘000 лв 4 105
Новопридобити активи	
Нетна печалба от промяна в справедливата стойност	
Балаансова стойност към 31 декември 2011	4 105
Новопридобити активи	-
Промяна в справедлива стойност	-
Балаансова стойност към 31 декември 2012	4 105

През периода инвестиционните имоти представляват:

- 20.32% от земя и сгради с обща площ 745 кв. м., на адрес гр. Пловдив, ул. П.Р. Славейков № 32, придобити през 2005 г. на стойност 274 хил. лв. и преоценени до пазарната им стойност към 31.12.2010 г. 411 хил. лв.
- 42% от поземлен имот - терен от 11 000 кв.м., на адрес гр. Бургас, Северна промишлена зона, придобити през 2006 г. - на стойност 1 931 хил. лв. с пазарна стойност към 31.12.2010 г. 2 333 хил. лв.
- 56% идеални части от сгради в гр. Русе, Западна промишлена зона придобит през 2008 г. на стойност 533 хил. лв. с пазарна стойност към 31.12.2010 г. 529 хил. лв.
- 5.5903% от имот земя и спортни сгради в гр. София, Сердика придобити през 2010 г. на стойност 816 хил. лв. и преоценен до пазарната му стойност към 31.12.2010 г. 832 хил. лв.

Направеният анализ от независими оценители не дава основание за корекция на пазарните стойности на имотите и те запазват оценките си на нивата на оценките към 31.12.2010 г.

Инвестиционните имоти са представени във финансовите отчети на Фонда като е използван модел на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти не са заложили като обезпечение по заеми.

Следните суми, свързани с инвестиционните имоти, са отразени в Отчета за промените в нетните активи в наличност за доходи е:

	2012	2011
	'000 лв	'000 лв
Приходи от наеми	10	12
Преки оперативни разходи	(22)	(23)
Нетна промяна в справедливата стойност	=	=
Приходи от неустойки	=	=
	(12)	(11)

7. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	Пояснение	2012	2011
		'000 лв	'000 лв
Инвестиции в акции	7.1	22 909	19 543
Инвестиции в дялове и акции на колективни инвестиционни схеми	7.2	9 739	7 336
Инвестиции в дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	7.3	16 385	14 229
Инвестиции в други дългови ценни книжа	7.4	25 119	16 732
Инвестиции в банкови депозити	7.5	11 589	8 002
		85 741	65 842

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата на Фонда са класифицирани като финансови активи, държани за търгуване.

Инвестициите по справедлива стойност по видове валути са представени както следва:

	2012	2011
	'000 лв	'000 лв
Инвестиции по справедлива стойност в лева	50 690	36 979
Инвестиции по справедлива стойност в евро	26 853	23 761
Инвестиции по справедлива стойност в долари	6 765	3 478
Инвестиции по справедлива стойност в турски лири	1 433	1 252
Инвестиции по справедлива стойност в руски рубли	=	372
	85 741	65 842

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата на Фонда са класифицирани като финансови активи, държани за търгуване.

Представените по-долу стойности към 31 декември 2012 г. на ценните книжа, държани за търгуване са определени посредством използване на пазарни котировки на тези книжа. При липса на котирани цени на активен пазар за определяне на справедливите стойности на някои от облигациите са приложени техники за оценка в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г.

7.1. Инвестиции в акции

Емитент на акции	Емисия	Брой	Справедлива стойност към 31.12.2012 '000 лв.
ЦКБ АД	BG1100014973	366 703	208
Проучване и добив на нефт и газ АД	BG1100019022	269 670	453
Параходство БРП АД	BG1100100038	363 575	276
КРЗ Одесос АД	BG11KOVAVT17	34 011	2 481
Зърнени храни България АД	BG1100109070	1 784 441	396
Св. Св. Константин и Елена АД	BG11SVVAAT11	44 037	394
Индустриален Холдинг България АД	BG1100019980	390 148	261
Асенова крепост АД	BG11ASASBT10	103 285	1 033
Оловно - цинков комплекс АД	BG11OLKAAT10	16 810	1
Холдинг Варна АД	BG1100036984	32 560	191
Каучук АД	BG11KAPAAT12	44 288	1 453
Инвестиционна компания Галата АД	BG1100048096	3 301 800	4 523
Велграф Асет Мениджмънт АД	BG1100010104	1 557 471	3 972
Химснаб АД	BG11EMTOAT16	18 526	606
Сила Холдинг АД	BG1100027983	272 325	455
Капман Грийн Енерджи Фонд АД	BG1100032082	30 000	31
ЧЕЗ Електро България АД	BG1100024113	249	2 042
ЦКБ Риѝл истейт фонд АДСИЦ	BG1100120051	4 000	279
Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ	BG1100099065	81 990	1 160
Алтерон АДСИЦ	BG1100111076	295	1
Аванс терафонд АДСИЦ	BG1100025052	89 830	200
Кешитѝл мениджмънт АДСИЦ	BG1100121059	45 164	2 464
			22 880
Акции на чуждестранни емитенти			
Infineon Technologies AG	DE0006231004	2 429	29
			29
			22 909

7.2. Инвестиции в дялове и акции на колективни инвестиционни схеми

Емитент на акции и дялове	Емисия	Вид валута	Брой	Справедлива стойност към 31 декември 2012 '000 лв
ИД Аванс инвест	BG1100004040	BGN	131 313	114
ИД Селект Баланс АД	BG1100042040	BGN	32 777	441
ИД Конкорд Фонд - 2 Акции АД	BG1100007068	BGN	27 614	164
ДФ ДСК Растеж	BG9000004069	BGN	226 191	142
ДФ Стандарт инвестмънт високодододен фонд	BG9000002063	BGN	24 682	85

ДФ Тексим България	BG9000018069	BGN	24 807	1 150
ДФ Съгласие профит	BG9000021063	BGN	13 711	82
ДФ ЦКБ Лидер	BG9000007070	BGN	293 351	2 145
ДФ ЦКБ Актив	BG9000008078	BGN	142 096	1 284
ДФ Реал Финанс високодоходен фонд	BG9000016071	BGN	1 097 125	761
ДФ Реал Финанс балансиран фонд	BG9000017079	BGN	835 246	612
ДФ Адванс IPO фонд	BG9000023077	EUR	101 386	189
ДФ Конкорд Фонд - 6 Паричен	BG9000009084	BGN	44 993	610
				7 779
Дялове на чуждестранни емитенти				

ETFLAB DAX	DE000ETFL011	EUR	9 000	1 271
SPDR DJIA	US78467X1090	USD	3 600	689
				1 960
				9 739

7.3. Инвестиции в дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки

Емитент	Емисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал лв. / евро/щ.д	Справедлива стойност към 31 декември 2012 '000 лв
ДЦК Р България						
МФ	BG2040011210	5.00%	19.07.2021	BGN	4 199 361	4 858
МФ	BG2040012218	5.00%	11.07.2022	BGN	500 000	578
МФ	BG2040008216	4.50%	16.01.2018	BGN	500 000	564
МФ	BG2040403219	6.00%	11.10.2018	EUR	800 000	1 877
МФ	BG2040210218	5.75%	29.09.2025	EUR	600 000	1 445
МФ	XS0802005289	4.25%	09.07.2017	EUR	200 000	434
						9 756
ДЦК от други държави членки на ЕС						
Република Румъния	XS0638742485	5.25%	17.06.2016	EUR	400 000	862
Република Румъния	RO1013DBE014	4.50%	29.11.2013	EUR	200 000	399
Република Румъния	RO1114DBE010	4.50%	06.05.2014	EUR	950 000	1 945
Република Словения	SI0002103149	4.38%	18.01.2021	EUR	550 000	1 063
Република Румъния	US77586TAA43	6.75%	07.02.2022	USD	416 000	767
Република Румъния	XS0371163600	6.50%	18.06.2018	EUR	70 000	160
Европейска инвестиционна банка	XS0543366164	8.00%	23.11.2015	TRL	1 600 000	1 433
						6 629
						16 385

За определянето на справедливите стойности към 31.12.2012 г. на облигации от емисии BG2100049068, BG2100015077, BG2100002091, BG2100013098, BG2100011100, BG2100013122 е използвана техника за оценка – метод на дисконтираните парични потоци.

7.5. Инвестиции в банкови депозити

Банка	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	Сума на депозита към 31 декември 2012
				лв.	'000 лв
УниКредит Булбанк	3.80	30/09/2013	BGN	1 050 000	1 050
УниКредит Булбанк	5.00	03/01/2013	BGN	2 000 000	2 100
УниКредит Булбанк	5.00	18/01/2013	BGN	600 000	629
МКБ Юнионбанк	5.00	03/01/2013	BGN	2 000 000	2 100
Юробанк и Еф Джи България	5.50	28/02/2013	BGN	2 000 000	2 094
Юробанк и Еф Джи България	5.60	01/04/2013	BGN	1 000 000	1 043
Търговска банка Д	5.35	30/09/2013	BGN	1 700 000	1 723
УниКредит Булбанк	0.75	07/01/2013	BGN	850 000	850
					11 589

8. Вземания

	2012 '000 лв	2011 '000 лв
Вземания свързани с инвестиции	4 581	1 356
Вземания свързани с непреведени суми от НАП	2	26
Вземания свързани с непреведени суми от НОИ	-	79
	4 583	1 461

Вземанията, свързани с инвестиции, могат да бъдат представени както следва:

	2012 '000 лв	2011 '000 лв
Дивиденди от акции на Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ за 2008 г.	-	19
Дивиденди от акции на Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ за 2009 г.	-	5
Дивиденди от акции на ЦКБ Рийъл Истейт Фонд АДСИЦ за 2008 г.	-	5
Дивиденди от акции на ЦКБ Рийъл Истейт Фонд АДСИЦ за 2010 г.	-	2
Дивиденди от акции на Кепитъл мениджмънт АДСИЦ за 2008 г.	-	144
Дивиденди от акции на Кепитъл мениджмънт АДСИЦ за 2009 г.	-	151
Дивиденди от акции на Кепитъл мениджмънт АДСИЦ за 2010 г.	-	169
Дивиденди от акции на Кепитъл мениджмънт АДСИЦ за 2011г.	153	-
Лихва на облигации на Холдинг Нов Век АД от емисия BG2100049068	-	142
Лихва по облигации на Балканкар Заря АД от емисия BG2100015077	11	12
Репо сделка с акции на ЦКБ АД	-	705
Наем на инвестиционен имот в Русе	1	1

Лихва по облигации на Хлебни изделия Подуяне АД от емисия BG2100011084	6	1
Главница по облигации на Хлебни Изделия АД BG2100011084	132	-
Репо сделка с акции на Химснаб АД	456	-
Репо сделка с акции на Химснаб АД	1 116	-
Репо сделка с акции на КРЗ Одесос АД	329	-
Репо сделка с акции на Св. Св. Константин и Елена Холдинг АД	707	-
Репо сделка с акции на Сила Холдинг АД	1 060	-
Репо сделка с акции на Холдинг Варна АД	367	-
Репо сделка с акции на Слънце Стара Загора - БТ АД	243	-
	4 581	1 356

Към 31.12.2012 са обезценени вземанията по лихви и главница на облигации на Хлебни изделия Подуяне АД от емисия BG2100011084 с 10%.

Вижте пояснение 17.2 относно възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи.

9. Парични средства

Паричните средства включват следните компоненти:

	2012 '000 ЛВ	2011 '000 ЛВ
Парични средства в брой и в банки		
- в лева	60	4 829
- в евро	80	43
- в щатски долари	12	1 592
	152	6 464

Паричните средства и еквиваленти, представени в Отчета за паричните потоци, включват:

	31.12.2012 '000 ЛВ	31.12.2011 '000 ЛВ
Банкови депозити, до 3 месеца	850	3 001
Парични средства в брой и разплащателни банкови сметки	152	6 464
	1 002	9 465

10. Задължения свързани с инвестиции

	2011 '000 ЛВ	2011 '000 ЛВ
Постъпили суми за лихвено плащане на Аркус АД с падеж 03.01.2013г	80	-
	80	-

11. Нетни активи в наличност за доходи

	2012 ‘000 лв	2011 ‘000 лв
Резерв за минимална доходност	747	697
Нетни активи в наличност за доходи	93 673	77 079
	94 420	77 776

11.1. Изменение на нетните активи в наличност за доходи

Изменението на нетните активи в наличност за доходи е резултат от:

	2012 ‘000 лв	2011 ‘000 лв
Към началото на периода	77 776	85 729
Постъпили осигурителни вноски	12 241	11 284
Постъпили суми от пенсионни фондове, управлявани от други ПОД	3 259	3 434
Общо увеличение от осигурителни вноски	15 500	14 718
Доход от инвестиране средствата на фонда	6 845	3 151
Еднократно изплатени суми на осигурени лица	(288)	(315)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица	(171)	(214)
Възстановени суми	(901)	(19 859)
Изплатени суми по осигурителни договори	(1 360)	(20 388)
Преведени суми на държавния бюджет		(1)
5% такса за обслужване	(612)	(564)
1% инвестиционна такса	(854)	(740)
Такса за прехвърляне	(9)	(32)
Преведени суми на осигурени лица, преминали в други пенсионни фондове	(2 866)	(4 097)
Към края на периода	94 420	77 776

		2012 Стойност на вноската ‘000 лв	2011 Стойност на вноската ‘000 лв
Осигурителни вноски	% от вноската		
Обща вноска			
За сметка на осигурителя	100	12 241	11 284
	100	12 241	11 284

Осигурени лица	2012 Брой	2011 Брой
I категория труд	2 534	2 248
II категория труд	5.16.1 35 578	33 818
	38 112	36 066

Информация за осигурените лица, напуснали фонда през 2012 г. и причината за напускането е представена в таблицата:

Причина за напускане на Фонда	I категория труд Брой	II категория труд Брой
Прехвърлени в друг ППФ	81	895
Върнати суми в НОИ	37	558
Смърт на осигуреното лице	–	81
Изтеглени средства	–	115
	118	1 649

12. Печалби от финансови активи и пасиви, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно

Представените в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи нетни печалби от финансови активи и пасиви, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата са свързани с финансови активи и пасиви класифицирани като държани за търгуване.

	2012 ‘000 лв	2011 ‘000 лв
Печалба от промяна в справедливата стойност	42 264	43 446
Загуба от промяна в справедливата стойност	(38 858)	(44 207)
Печалба от продажба на финансови активи	59	1 335
Загуба от продажба на финансови активи	(50)	(458)
Платени комисионни на инвестиционни посредници	(29)	(29)
Приходи по репосделки	276	45
Разходи по репосделки	(1)	(59)
Приходи от лихви	3 095	2 938
Приходи от дивиденди	176	191
Приходи от придобиване на финансови активи от увеличение на капитала		4
Други приходи от финансови активи	1	
Печалба от валутно-курсови разлики	3 805	4 285
Загуба от валутно-курсови разлики	(3 881)	(4 329)
	6 857	3 162

13. Удръжки и такси за Пенсионноосигурителната Компания (ПОК)

Видове такси	Размер на таксите съгласно Правилника на Фонда	2012	2011
		Стойност на таксата ‘000 лв	Стойност на таксата ‘000 лв
Такса за обслужване на дейността	5% от вноските	612	564
Такса прехвърляне	До 20 лв. от сумата по индивидуалната партида	9	32
Инвестиционна такса	1% от нетните активи за периода	854	740
		1 475	1 336

14. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Фонда включват ПОК „Съгласие“ АД и неговото ръководство.

14.1. Сделки през годината

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия.

Видове такси	Такси от осигурител ни вноски ‘000 лв	Инвестиционна такса върху нетния актив ‘000 лв	Такса промяна на участие ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Към 01.01.2011 г.	-	71	-	71
Преведени към ПОК	(533)	(748)	(32)	(1 313)
Начисления към ПОК	564	740	32	1 336
Към 31.12.2012 г.	31	63	-	94
Преведени към ПОК	(643)	(838)	(9)	(1 490)
Начисления към ПОК	612	854	9	1 475
Към 31.12.2012 г.	0	79	0	79

14.2. Разчети със свързани лица в края на годината

	2012 ‘000 лв	2011 ‘000 лв
Задължения за:		
Инвестиционна такса върху нетния актив	79	63
Такси от осигурителни вноски	-	31
	79	94

15. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

16. Условни активи и пасиви

През периода Фондът няма условни активи или пасиви и няма предявени към него правни искове.

17. Политика по управление на риска

17.1. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Фондът набира парични средства от осигурените лица, които се управляват от ПОК в съответствие с Правилата за дейността на Фонда и изискванията на пенсионното законодателство. Тези парични средства се инвестират съгласно утвърдената от ПОК и Фонда инвестиционна политика. Паричните средства се инвестират в позволени от КСО инструменти, съобразно инвестиционната политика на Фонда. Вследствие на използването на финансови инструменти Фондът е изложен на различни видове риск, които ПОК идентифицира, анализира и управлява. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фондът са пазарен (ценови) риск и кредитен риск.

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Фонда е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните.

Спецификата при управлението на портфейли на пенсионни фондове извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за наблюдение, анализ и управление на същите, като преследваната цел е всички рискове да бъдат поддържани в приемливи граници при съблюдаване на принципите за оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

Управлението на риска във Фонда, се извършва от ПОК и се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

- Съвет на директорите - определя допустимите нива на риск в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата стратегия за управление на риска;
- Дирекция "Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете при управлението на портфейла на Фонда.

Дейността по управлението на рисковете се извършва ежедневно, като се спазват всички нормативни изисквания и вътрешните правила за управление на риска. При оценката на риска се прилагат подходящи измерители, като стойностите им се анализират ежедневно и се следят ограниченията и действащите лимити.

Основен риск за дейността на Фонда е понижаване на пазарните цени на притежаваните финансови инструменти, които към 31 декември 2012 г. са 78,4% от активите на Фонда. Подобно развитие би довело до отчитане на преоценъчни загуби и съответното намаляване на нетната стойност на активите.

Друг основен риск, на който е изложен Фондът е лихвеният. Предвижданията на ръководството на ПОК са, че в краткосрочен и средносрочен план лихвените проценти ще запазят стабилното си ниво от последната година.

Инвеститорите във Фонда са изложени на минимален валутен риск, поради факта, че по голямата част от активите притежавани от Фонда са деноминирани в лева, евро или друга валута, която е обвързана с курса на еврото. Валутен риск би настъпил при промяна на съотношението лев към евро, вероятността, за което, към момента е незначителна.

Според ръководството на ПОК, кредитният риск (риск от невъзможност на издателя на ценни книжа да изпълни своите парични задължения) се редуцира чрез извършвания кредитен анализ, диверсификация на инвестициите, наблюдения на по-важните събития при емитентите на ценни книжа и основните тенденции в икономическите и политическите условия в страната. Независимо от това вероятността от реализиране на загуби в резултат на събития от кредитен характер не може да бъде сведена до нула.

Пазарният риск, на който е изложен Фондът, вследствие на използването на финансови инструменти е рискът от промени във валутния курс, лихвен риск и ценови риск.

17.1.1. Анализ на ценовия риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на ценови риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на неблагоприятни изменения в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за нетни активи в наличност за доходи.

Притежаваните от Фонда финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. При анализа на ценовия риск се вземат под внимание утвърдените лимити, залегнали във вътрешните правила за наблюдение и управление на риска. За намаляване на този тип риск ПОК се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент.

ПОК измерва ценовия риск на инвестициите чрез приложимия за съответния пазар количествен метод - историческа волатилност измерена чрез стандартно отклонение за период един, три и шест месеца. При невъзможност за прилагане на този метод се използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции, като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

За периода от създаване на Фонда до 31 декември 2012 г., предвид характера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходимо и целесъобразно извършването на хеджиране на риска чрез използване на деривативни финансови инструменти.

За избягване на риска от концентрация, ПОК се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на активите на Фонда.

17.1.2. Валутен риск

Фондът е изложен на валутен риск при сключването на сделки във валута, различна от лев и евро.

Към датата на приемане на финансовия отчет България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583 лв., за което вероятността към края на 2012 год. е незначителна.

Валутният риск се измерва чрез количествено определяне на нетната експозиция към всяка валута, различна от Лев и Евро, като процент от нетните активи на фонда. Към 31 декември 2012 г. нетната експозиция в щатски долари е 7.16%, в турски лири е 1.52% от нетните активи на Фонда.

За да намали валутния риск, Фондът следи паричните потоци, които не са в български лева. Политиката по управление на валутния риск, осъществявана от ПОК, е да не се извършват значителни операции и да не се поддържат отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро, поради което и нетните валутни курсови разлики са незначителни.

Структурата по валути към 31 декември на активи е както следва:

	Издаване на краткосрочен риск			
	Щатски долари	Евро	Лева	Общо
	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
31 декември 2012 г.				
Парични средства в каса и банка	12	80	60	152
Срочни депозити	-	-	11 589	11 589
Други вземания	-	138	4 445	4 583
Общо издаване на риск	12	218	16 094	16 324

	Издаване на дългосрочен риск					
	Щатски долари	Евро	Лева	Турски лири	Руски рубли	Общо
	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
31 декември 2012 г.						
Парични средства в каса и банка	-	-	-	-	-	-
Срочни депозити	-	-	-	-	-	-
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	767	8 185	6 000	1 433	-	16 385
Общински облигации	2 253	-	-	-	-	2 253
Корпоративни облигации	-	11 593	-	-	-	11 593
Корпоративни облигации в чужбина	1 949	4 356	2 631	-	-	8 936
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	1 107	1 230	-	-	-	2 337

Акции	-	29	22 880	-	-	22 909
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	689	1 460	7 590	-	-	9 739
Инвестиционни имоти	-	-	4 105	-	-	4 105
Други вземания	-	-	-	-	-	-
Общо излагане на риск	6 765	26 853	43 206	1 433	-	78 257

	Изагане на дългосрочен риск					Общо '000 лв
	Щатски долари '000 лв	Евро '000 лв	Лева '000 лв	Турски лири '000 лв	Руски рубли '000 лв	
31 декември 2011 г.						
Парични средства в каса и банка	-	-	-	-	-	-
Срочни депозити	-	-	4 000	-	-	4 000
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	1 422	8 630	2 925	1 252	-	14 229
Общински облигации	729	-	-	-	-	729
Корпоративни облигации	-	10 976	-	-	-	10 976
Корпоративни облигации в чужбина	1 054	2 614	-	-	373	4 041
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	273	713	-	-	-	986
Акции	-	168	19 375	-	-	19 543
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	-	661	6 675	-	-	7 336
Инвестиционни имоти	-	-	4 105	-	-	4 105
Други вземания	-	-	-	-	-	-
Общо излагане на риск	3 478	23 762	37 080	1 252	373	65 945

17.1.3. Лихвен риск

Фондът не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите на Фонда не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с възприетата инвестиционна стратегията на ПОК. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гл.т. на чувствителността на Фонда спрямо промени в лихвените равнища.

Лихвеният риск се наблюдава и измерва чрез следните количествени методи – дюрация, модифицирана дюрация, конвекция и рискова премия. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. ПОК използва модифицираната дюрация и конвекцията, за да измери лихвения риск и да оцени възможните отклонения в пазарната цена на инструмента вследствие изменението на лихвените нива. Рисковата премия е разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска, или ипотечна облигация и доходността до падеж на ДЦК със сходен падеж. ПОК анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитния рейтинг на емитента.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

При нарастване на лихвите с 0.5% стойността на портфейла от дългови ценни книжа се понижава с 765 273.65 лв.

Дюрацията на активите на Фонда е 3.84. Модифицирана дюрация на активите на Фонда е 3.69.

В следващата таблица е показана информация за номиналните лихвени проценти на активите на Фонда:

	Лихвен %	Лихвоносни '000 лв	Безлихвени '000 лв	Общо '000 лв
31 декември 2012 г.				
Парични средства в каса и банка	от 0.2% до 0.75%	152	=	152
Срочни депозити	от 0.75% до 5.60%	11 589	=	11 589
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави- членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	от 4.25% до 8%	16 385	=	16 385
Корпоративни облигации	от 5.00% до 11%	11 593	=	11 593
Корпоративни облигации в чужбина	от 5.00% до 9.88%	8 936	=	8 936
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	от 6,38% до 9.38%	2 337	=	2 337
Общински облигации	от 8% до 9,38%	2 253	=	2 253
Акции	=	=	22 909	22 909
Дялове в колективни инвестиционни схеми	=	=	9 739	9 739
Инвестиционни имоти	=	=	4 105	4 105
Вземания	=	=	4 583	4 583
Общо активи		53 245	41 336	94 581
	Лихвен %	Лихвоносни '000 лв	Безлихвени '000 лв	Общо '000 лв
31 декември 2011 г.				
Парични средства в каса и банка	от 0.2% до 0.75%	6 464	=	6 464
Срочни депозити	от 4.% до 5%	8 002	=	8 002
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави- членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	от 4.50% до 8%	14 229	=	14 229
Корпоративни облигации	от 7% до 11%	10 976	=	10 976
Корпоративни облигации в чужбина	от 5.5% до 9.5%	4 041	=	4 041
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	от 7.50% до 7.95%	986	=	986
Общински облигации	8.00%	729	=	729

Акции	-	-	19 543	19 543
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	7 336	7 336
Инвестиционни имоти	-	-	4 105	4 105
Вземания	-	-	1 461	1 461
Общо активи			45 427	32 445 77 872

17.2. Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск ПОК наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковата експозиция се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. Кредитният риск при някои от компаниите емитенти на ценни книжа, в които са инвестирани средства на осигурените лица, през разглеждания период се увеличи. Ликвидните проблеми, които изпитват в резултат на влошената икономическа конюнктура, им пречат да погасяват навреме дължимите плащания по лихви и/или главници на емитираните облигации. Към 31.12.2012 год. в най-неблагоприятно състояние се намира Хлебни изделия Подуяне АД. Финансовото състояние на длъжника се анализира на база на текущите му финансови отчети и друга достъпна за кредиторите информация. За разглеждания период кредитният риск не представлява съществена заплаха за стабилността на ППФ Съгласие. При необходимост ще бъдат предприети законови мерки с цел да се защитят в максимална степен интересите на осигурените лица.

Кредитният рейтинг на емитентите на ценни книжа, намерили място в портфейла на Фонда е представен в следващата таблица:

Емисия	Емитент	Рейтинг	Агенция
BG2040011210	Република България	BBB	Fitch
BG2040403219	Република България	BBB	Fitch
BG2040210218	Република България	BBB	Fitch
BG2040012218	Република България	BBB	Fitch
BG2040008216	Република България	BBB	Fitch
XS0802005289	Република България	BBB	Fitch
BG2100005102	Българска банка за развитие	BBB	БАКР
RO1013DBE014	Република Румъния	Вaa3	Moody's
XS0638742485	Република Румъния	Вaa3	Moody's
RO1114DBE010	Република Румъния	Вaa3	Moody's
XS0371163600	Република Румъния	Вaa3	Moody's
US77586TAA43	Република Румъния	Вaa3	Moody's
XS0170177306	Република Украйна	B3	Moody's
XS0594390816	Република Украйна	B3	Moody's
XS0233620235	Община Киев	B3	Moody's
XS0644750027	Община Киев	B3	Moody's
	Украинска банка за експортно кредитиране	Саa1	Moody's
XS0243733127	Finipro	B3	Moody's
XS0862476230	Република Словения	Вaa2	Moody's
SI0002103149	Загребски холдинг	Вa2	Moody's
XS0309688918			

XS0541470075	Република Черна гора	BB-	S&P
XS0554792670	Република Албания	B1	Moody's
XS0607904264	Република Хърватска	Ba1	Moody's
XS0234398245	Kazkommerts Bank	B2	Moody's
XS0596918135	Edcon Proprietary	B3	Moody's
XS0543366164	Европейска инвестиционна банка	AAA	Moody's
XS0468883672	CEDC FIN	Caa2	Moody's
XS0776111188	Agrokor	B2	Moody's

Издаването на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

	2012 '000 лв.	2011 '000 лв.
Групи финансови активи (баланси стойности)		
Финансови активи държани за търгуване	85 741	65 842
Парични средства	152	6 464
Вземания	4 583	1 461
	90 476	73 767

През разглеждания период бяха извършени обезценки на определени активи. Намалението в стойността им е продиктувано от дългия срок на просрочие, който поставя под съмнение способността на длъжника да извърши дължимото плащане в обозримо бъдеще. С оглед спазване на принципа на предпазливост и отразяване на вярното и точно състояние на активите и пасивите на ППФ Съгласие бяха предприети следните корективни действия:

вид на вземането/емитент/пенсионен фонд	ППФ	срок за погасяване	обезценка в %	Сума на обезценка (в лв)
облигационен заем Хлебни изделия АД-обща сума (в лв)	153 055.73			
Главница по емитиран облигационен заем				
Хлебни изделия АД	146 687.25	23.07.2012	10.00%	14 668.73
Лихва по облигационен заем				
Хлебни изделия АД	5 134.05	11.06.2012	10.00%	513.41
Хлебни изделия АД	1 234.43	23.07.2012	10.00%	123.44

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Анализът на финансовото състояние на емитентите показва стабилизиране на постигнатите резултати след известен период на колебания, породен от общата икономическа нестабилност в страната. Ръководството на ПОК "Съгласие" следи всеки нов финансов отчет, излизащ от компаниите – емитенти и подлага на детайлен анализ тяхното текущо състояние. Изградената система за наблюдение на основните финансови показатели на фирмите, чиито ценни книжа се

намират в портфейла на фонда, дават възможност да се вземат адекватни и навременни решения в случай на необходимост и възникване на риск за парите на осигурените лица.

Към датата на финансовия отчет някои от необезценените вземания, свързани с инвестиции са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи е следната:

	2012 ‘000 лв.	2011 ‘000 лв.
До 3 месеца	11	860
Над 1 година	=	=
Общо	11	860

В следващите таблици е представен анализ на матуриретна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи на Фонда:

31.12.2012 г.	До 3 м.	3 м. - 06 м.	6 м. - 01 г.	1 г.-05 г.	5 г-20 г.	Над 20 г.	Без матурирет	Общо
	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв
Парични средства в каса и банка	-	=	=	=	=	=	152	152
Срочни депозити	7 773	=	3 816	=	=	=	=	11 589
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави- членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	=	=	399	4 674	9 867	1 445	=	16 385
Корпоративни облигации	=	=	=	8 070	3 523	=	=	11 593
Корпоративни облига- ции в чужбина	=	=	=	6 924	2 012	=	=	8 936
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	=	=	451	1 230	656	=	=	2 337
Общински облигации	=	=	=	2 253	=	=	=	2 253
Акции	=	=	=	=	=	=	22 909	22 909
Акции и дялове в КИС	=	=	=	=	=	=	9 739	9 739
Инвестиционни имоти	=	=	=	=	=	=	4 105	4 105
Вземания	=	=	=	=	=	=	4 583	4 583
Общо активи	7 773	-	4 666	23 151	16 058	1 445	41 488	94 581

31.12.2011 г.	До 3 м.	3 м. - 06 м.	6 м. -01 г.	1 г-.05 г.	5 г-20 г.	Над 20 г.	Без матуритет	Общо
	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
Парични средства в каса и банка	-	-	-	-	-	-	6 464	6 464
Срочни депозити	3 001	-	1 001	4 000	-	-	-	8 002
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави- членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	-	-	-	3 669	9 869	691	-	14 229
Корпоративни облигации	-	-	-	5 793	5 183	-	-	10 976
Корпоративни облига- ции в чужбина	-	-	-	937	2 269	835	-	4 041
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	-	-	713	273	-	-	986
Общински облигации	-	-	-	729	-	-	-	729
Акции	-	-	-	-	-	-	19 543	19 543
Акции и дялове в КИС	-	-	-	-	-	-	7 336	7 336
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	4 105	4 105
Вземания	-	-	-	-	-	-	1 461	1 461
Общо активи	3 001	-	1 001	15 841	17 594	1 526	38 909	77 872

17.3. Анализ на ликвиден риск

ПОК и Фондът следват задълженията за ликвидност произтичащи от Наредба № 10/26.11.2003 г. за изискванията към състава и структурата на собствения капитал на пенсионноосигурителната компания и към минималните ликвидни средства.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Фонда, като се предприемат и активни действия.

Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. ПОК следи изходящите и входящи парични потоци на ежедневна база.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица - лицето отговорно за управлението на риска, инвестиционния консултант, Съвет на директорите.

От започване на дейността на Фонда не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период фондът не е ползвал външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок.

Всички пасиви на Фонда са неликвоносни и са с остатъчен матуритет до 3 месеца.

Компанията извършва регулярно анализ на ликвидността на активите и пасивите на Фонда. На база на актюерски изчисления ръководството на Компанията очаква предстоящите плащания в срок от една година да са в размер на 4 266 хил.лв.

17.4. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

	2012	2011
	'000 лв	'000 лв
Групи финансови активи (балансови стойности)		
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	85 741	65 842
Парични средства	152	6 464
Инвестиционни имоти	4 105	4 105
Вземания	4 583	1 461
Общо активи	94 581	77 872
	2012	2011
	'000 лв	'000 лв
Финансови пасиви		
Кредити и вземания	161	96
	161	96

18. Политика и процедура за управление на нетните активи

Целите на ПОК по отношение управлението на активите са:

- Основната цел на инвестиционната политика е запазване и реалното нарастване на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените лица чрез поемането на умерено висок риск в дългосрочен план и подържане структура на инвестиционния портфейл адекватна на задълженията към участниците на Фонда;

- Спазване на нормативните изисквания;
- Поддържане на необходимата ликвидност;
- Адекватно съотношение между вложените парични средства в ценни книжа и паричните инструменти.

Управлението на активите на Фонда, използването им за генериране на доход се извършва от инвестиционния консултант на ПОК в съответствие с нормативната уредба, Правилата на Фонда, под наблюдението на ССВК "Вътрешен контрол", Риск мениджър и активното взаимодействие с отдел "Счетоводство" съгласно правилата за вътрешната структура и вътрешния контрол на ПОК.

19. Определяне на справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви търгувани на активни пазари (каквито са публично търгуемите деривативи и търгуеми ценни книжа) е базирана на пазарни котировки

към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Справедливата стойност на финансови активи, които не се търгуват на активен пазар се определят чрез използване на техники за оценка. Фондът използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината.

Фондът е приел измененията в МСФО 7, в сила от 1 януари 2009, което изисква Фондът да класифицира оценяването по справедлива стойност чрез използване на йерархия на оценките по справедлива стойност, която отразява значимостта на входните данни, използвани при определяне на оценките.

Йерархията на справедливите стойности има следните нива:

- а) листингови (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви (ниво 1);
- б) други елементи при актив или пасив, освен включените в ниво 1 листингови цени, които биват могат да се наблюдават или пряко (например цени), или косвено (например основан и на цени) (ниво 2); както и
- в) елементите при актив или пасив, които не се основават на наблюдаема пазарна информация (ненаблюдаеми елементи) (ниво 3).

Нивото в йерархията на справедливите стойности, в рамките на която се категоризира оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват, се определя въз основа на най-ниския елемент от нивото, който е от значение за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват. За тази цел значението на даден елемент се оценява като се съпоставя с оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват.

Ако при оценяването на справедливата стойност бъдат използвани наблюдаеми елементи, които се нуждаят от значително коригиране, основано на ненаблюдаеми елементи, такова признаване е от ниво 3.

За оценяването на значението на даден елемент за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват е необходимо да бъдат взети предвид специфичните за даден актив или пасив фактори.

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Фонда по видове към 31 декември 2012:

	Ниво 1 ‘000 лв.	Ниво 2 ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Групи финансови активи държани за търгуване			
Инвестиции в акции	22 909	=	22 909
Инвестиции в дялове на договорни фондове и колективни инвестиционни схеми	9 739	=	9 739
Инвестиции в други дългови ценни книжа	15 799	9 320	25 119
Инвестиции в дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	16 385	=	16385
Общо групи финансови активи държани за търгуване	64 832	9 320	74 152

20. Събития след края на отчетния период

Между края на отчетния период и датата на одобрението от Съвета на директорите за публикуването на финансовия отчет не са възникнали значителни коригираци или некоригираци събития.

21. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2012 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 19 март 2013 г.